

UTLYSNING AV FOU-MEDEL FÖR UTVÄRDERING AV PELARBACKENS VERKSAMHETER FÖR HEMLÖSA

Att söka bidrag

Utvecklingsenheten vid Socialförvaltningen i Stockholms stad tillsammans med Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning inom Stockholms läns landsting lyser ut 1 000 000 kronor för år 2012-2013 gällande lärande utvärdering av den gemensamma mottagningen, Pelarbackens mottagning för hemlösa på Södermalm i Stockholms stad.

Ansökningar som avser delfinansiering prioriteras. Förvaltningskostnaderna får utgöra max 35 procent av sökt belopp. Projektet kommer löpa över två år och ekonomisk delredovisning ska lämnas årligen

Vem kan söka?

Ansökan kan göras av person med forskarexamen eller en doktorand verksam vid en svensk forskningsinstitution, högskola eller universitet. Om utvärderingen till huvudsak ska genomföras av en doktorand ska namn, titel och högskole-/ universitetstillhörighet på den forskare som kommer att fungera som handledare framgå i ansökan. Ansökan ska göras på särskild blankett som bifogas denna utlysning.

Pelarbackens verksamheter för hemlösa

I Pelarbackens verksamheter för hemlösa ingår resurser och kompetenser från Stockholms stads socialtjänst och Stockholms läns landsting. Syftet är att bättre möta målgruppens behov av samordning och samtida insatser för personer som lever i hemlöshet i Stockholm.

Inom Socialförvaltningen ingår Enheten för hemlösa och Uppsökarenheten för vuxna. För landstingets räkning driver Ersta Diakonisällskap en mottagning där hemlösas samlade vårdbehov ska kunna tillgodoses.

Den gemensamma verksamheten vid Pelarbacken startade i september 2010 och är ett resultat av politiska beslut under 2009 av respektive huvudman. Dåvarande Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade den 26 augusti 2010 (dnr: 5.9-0743/2009) att ge förvaltningen i uppdrag att teckna en samverkansöverens-

kommelse med SLL. I landstinget beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden om "Inrättande av Centrum för hemlösa" den 12 oktober 2009 (HSN 0901-0092). Dessa beslut ges uppdrag till förvaltningarna satt teckna samverkansöverenskommelse med Stockholms stad. Enligt förslagen ska samverkan omfatta uppföljningsbara mål, former för en gemensam styrgrupp, brukarråd och för gemensam årlig uppföljning.

Enheten för hemlösa

Enheten för hemlösa (Efh) är en myndighetsutövande socialtjänst som ansvarar för individ- och familjeomsorg (ekonomisk bistånd, skuldrådgivning, missbruksvård), socialpsykiatri, äldreomsorg och insatser för funktionshindrade för hemlösa. Enhetens uppdrag är att bedriva en verksamhet som riktar sig till hemlösa i Stockholms stad som är över 20 år och som inte har någon tillhörighet i en stadsdel.

Enheten är organiserad i sektioner; en mottagnings- och försörjningsstödssektion (handläggning av rekrytering och stöd till kontaktpersoner samt dödsboudredning och handläggning av offentligt skyddat arbete ingår också i denna sektion), Mottagning arbetar alla dagar på året fram till klockan 24.00 med biståndsbedömning för akut logi. Två stödsektioner för män, i den ena av dessa sektioner ingår 3 biståndshandläggare för äldre och funktionshindrade samt en LVM-handläggare, en stödsektion för kvinnor, en resurssektion med boendestödjare och budget- och skuldrådgivare. Dessutom ingår en administrativ sektion. Enheten för hemlösa har tillgång till försöks- och träningslägenheter som bl.a. erhålls från Bostad Stockholm. Uppdraget för enheten är att medverka till ett varaktigt värdigt boende för de hemlösa klienterna. Enheten för hemlösa har 73 anställda.

Uppsökarenheten

Uppsökarenhetens målgrupp är vuxna i hemlöshet eller annan utsatt situation som vistas i offentliga miljöer i Stockholm och som inte får sina behov tillgodosedda av det ordinarie hjälpsystemet. Målet för uppsökarenheten är att uppmärksamma, identifiera och ta kontakt med personer i vår målgrupp för att sedan länka dem till det ordinarie hjälpsystemet. Uppsökarenheten arbetar stadsövergripande vilket innebär att Uppsökarenhetens arbete utgör ett komplement till det uppsökande arbete som bedrivs inom respektive stadsdelsförvaltning (sdf).

För att nå målgruppen finns olika möjligheter till kontakt med uppsökarenheten. En del är det fältförlagda sociala arbetet, där socialsekreterare från fältgruppen finns tillgängliga i de miljöer målgruppen vistas på dag och kvällstid. De finns då också tillgängliga på en fälttelefon för att ta emot uppdrag, ge råd, stöd och hänvisningar. Den andra delen består av medborgarkontoret för hemlösa som är öppet vardagar under kontorstid. Dit kan personer i vår målgrupp vända sig för att, utan tidsbokning, träffa en socialsekreterare för råd i sociala frågor och stöd i kontakt med myndigheter. Medborgarkontoret arbetar med att stärka rättssäkerheten för personer i målgruppen och ge stöd i att tolka och vid behov överklaga myndighetsbeslut. Uppsökarenheten har 14 anställda.

Pelarbackens sjukvårdsmottagning

Pelarbackens sjukvårdsmottagning drivs av Ersta Diakonisällskap på uppdrag av Stockholms läns landsting. Avtalet tecknades den 25 mars 2010. (dnr LS0911-0939 / HSN0901-0092) och löper 4 år med möjlighet att förlänga i ytterligare 2 år. Mottagningen riktar sig till hemlösa, främst i situation 1, i hela länet och förutom klienter från enheten för hemlösa arbetar man med personer från stadsdelar och länets övriga kommuner. Verksamheten består av en mottagning samt fältförlagd vård, både på fasta härbärgesmottagningar och uppsökande verksamhet. På dess ställen erbjuds *somatisk sjukvård* inklusive primärvård i form av allmänläkare, kvinnsjukvård, fotsjukvård samt specialistkompetens avseende bl.a. infektions-sjukvård, *tandvård* samt *integrerad beroende- och psykiatrisk sjukvård*, t.ex. genomförs neuropsykiatriska utredningar. I samarbete med Spiralprojektet erbjuds även gynekologisk kompetens. Pelarbackens sjukvårdsmottagning har 22 anställda och samarbetar med en tandläkare från Karolinska Institutet.

Samordnade och samtida insatser

Socialtjänsten och landstingets mottagning har delvis olika målgrupper och styrs av olika lagar som reglerar tillhörighet på socialtjänst respektive landsting.

En grupp klienter/patienter är aktuella inom alla tre verksamheter vid Pelarbackens mottagning. Denna grupp har ofta en komplex problematik och ett behov av koordinerade insatser. Samlokaliseringen ger en nödvändig men inte tillräcklig förutsättning för ett icke-byråkratiskt och effektivare sätt att möta målgruppens behov.

Ett internt projekt pågår med målsättningen att skapa strukturer för ett integrerat arbetssätt så att insatser runt den enskilde samordnas och ger god effekt. Projektet innebär att man runt 15 utvalda klienter konstruerat samverkansgrupper bestående av en medarbetare från var och en av de tre verksamheterna. Målsättningen med det interna projektet är att, i samarbete med klienten och i linje med länets *Policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende*, få till stånd en gemensam vårdplan för klienten. Handläggare-/behandlingsansvar ligger kvar på respektive verksamhet/handläggare. En vidareutveckling av projektet framöver blir att hitta former för hur man kan mäta effekter av olika insatser.

Syfte med samverkan

Syftet med samordning mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting vid Pelarbackens verksamheter för hemlösa är att utveckla en mer evidensbaserad praktik i arbetet med personer som lever i hemlöshet genom att erbjuda samordnade och samtida insatser. Målet är att bidra till bättre kvalitet och effektivitet i arbetet med målgruppen.

Målgrupp för samverkan

Personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad och har behov som en eller flera av verksamheterna på Pelarbacken kan möta.

Uppdrag och inriktning för utvärderingen

Utvärderingen ska följa och analysera effekterna av samlokaliseringen vid Pelarbackens verksamheter. Uppdraget omfattar således inte utvärdering av hela de enskilda verksamheternas arbete.

Utvärderingen ska vara av karaktären *lärande utvärdering*. Det innebär att utvärderaren ska arbeta verksamhetsnära, bl.a. genom löpande återkopplingar till ledningen och utvärderingen ha en framåtsyftande och utvecklingsstödande ansats. Utvärderingen ska vara en del av utvecklingsarbetet som ska ligga som grund för vidareutvecklingen av en gemensam arbetsmodell.

Utvärderingens syfte och frågeställningarna

Utvärderingen ska fokusera på två aspekter:

1. effekter för målgruppen
2. om samverkan mellan socialtjänstens och landstingets verksamheter bidragit till högre kvalitet och effektivitet

De övergripande frågeställningarna som ska besvaras i utvärderingen är:

- Hur uppfattar personer ur målgruppen kontakten med Pelarbackens verksamhet vad gäller tillgänglighet, bemötande, kompetens och samordning?
- Har samverkansmodellen gett önskade effekter? (mindre byråkrati, snabbare beslutsvägar och insatser, bättre informationsöverföring och nya kreativa lösningar)
- Vilka är effekterna av samverkansmodellen på respektive organisationen?
- Vilka är de gynnsamma förutsättningarna för att utveckla samverkansmodellen?
- Vilka hinder finns i den valda samverkansmodellen? (konsekvenser av olika driftsformer, huvudmän, lagstiftningar och dess påvekan på värdesystemen.)

Design och datainsamling

Designen av utvärderingen ska vara processinriktad och kan läggas upp med en variation av olika datainsamlingsmetoder som exempelvis enkäter, intervjuer, fokusgrupper samt deltagande observationer. Datainsamlingen ska omfatta en enkät och eller intervjuer med målgruppen som besöker mottagningen. I den bifogade ansökan ska utvärderingsdesignen beskrivas i närmare detalj. Slutlig utformning

av design och datainsamling ska fastställas i dialog mellan utvärderare och verksamhetens ledningsgrupp.

Utvärderarna ansvarar för att:

- Driva utvärderingen utifrån ovan angivna frågeställningar
- Vara en aktiv del i utvecklingsarbetet
- Leverera delrapporter samt slutrapport vid angivna tidpunkter
- Presentera del- och slutrapporter vid lärseminarier
- Ansöka om etisk prövning om så krävs för utvärderingen

TIDPLAN OCH RAPPORTERING

Utvärderingen är en lärande utvärdering och ska och följa verksamheten under 2 år. Delrapportering ska ske halvårsvis till ledningen. Första rapporteringstillfället är augusti 2012. Vid dessa tillfällen ska utvärderarna delta vid seminarier där de presenterar delresultaten av utvärderingen och deltar i diskussioner om eventuella förändringar. Utvärderarna ska löpande återrapportera till verksamhetens ledningsgrupp och delta vid strategiska möten.

Skriftlig slutrapport för slututvärderingen ska lämnas i januari 2014.

Ansökningsperiod

Ansökningar kan göras från den 15 oktober 2011 och sista datum för ansökan är den 15 november 2011. Ansökan ska göras på särskild blankett som biläggs utlysningen.

Så behandlas din ansökan

Bedömning av ansökningar baseras på två huvudfrågor. Ansökans vetenskapliga kvalitet och relevans för stadens behov av betydelse för bedömningen. För den vetenskapliga bedömningen svarar en tvärvetenskaplig arbetsgrupp från Stockholms socialtjänstakademi. Relevansen för stadens behov bedöms av en arbetsgrupp som består av tjänstemän från socialförvaltningen.

En färdig utformad utvärderingsplan krävs inte för denna utlysning. Den slutgiltiga utvärderingsplanen kommer att utformas och fastställas i dialog med projektets arbetsgrupp efter att en ansökan antagits.

Bedömning av ansökningar kommer att grundas på den preliminära beskrivningen av utvärderingsdesign och metoder som ska bifogas ansökan. Vidare kommer bedömning av ansökningarna grundas på om utvärderarnas kompetens och tidigare arbete är relevant och kan anses bidra till det utlysta uppdraget.

Beslut

Beslut fattas av socialnämnden den 17 december 2011. Beviljade medel tilldelas under december 2011 efter rekvisition av bidragsmottagaren.

För mer information eller frågor om utlysningen:

Kontakta Anna Mattsson, enhetschef vid Socialförvaltningen i Stockholms stad, på mail: anna.elisabet.mattsson@stockholm.se eller tfn: 08-508 25 612